

strana nedopustila zavinění, když se dnem 1. října 1925 nevystěhovala, zvláště když nebylo ani tvrzeno, že jí byla dána zákonná výpověď, a jestliže se žalovaná strana jako nájemnice majitelce domu smírem dobrovolně zavázala, že místnosti vyklidí, nemá právního nároku, by požadovala na žalobkyni náhradu škody, kterou si tím způsobila.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud neposoudil věc po právní stránce mylně (§. 503 čís. 4 c. ř. s.), maje za to, že částku 6.468 Kč, již žalovaná žádala a dostala od žalobkyně jako domnělou náhradu za delší neprovozování živnosti, je pokládati za majetkový prospěch, který si dala žalovaná jako nájemnice poskytnouti za postoupení místností straně žalující do podnájmu neb aspoň v souvislosti s tím; že takové právní jednání jest podle § 20 (2) zák. na ochr. náj. ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. a také podle § 20 (2) zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 85 sb. z. a n., který platil v době uzavření smlouvy, zapověděno; že předpis ten platí i při postoupení místností do podnájmu; a že, co bylo proti tomuto ustanovení plněno, může podle § 20 (3) cit. zák. býti požadováno zpět se zákonnými úroky. Bylať žalobkyně nucena, chtěla-li dosíci nájmu jí potřebných obchodních místností, zaplatiti žalované také požadovanou náhradu, ačkoli tomuto jejímu plnění, jež musila na sebe vzíti podle ujednání činže, neodpovídalo žádné vzájemné plnění na straně žalované pronajímatelky ve prospěch žalobkyně. Stejně má odvolací soud pravdu v tom, že podnájemní smlouvu, kterou strany učinily, jest pokládati za smlouvu učiněnou na dobu neurčitou podle § 2 (3) zák. na ochr. náj. Lze tu ukázati jen k vývodům napadeného rozsudku, jež souhlasí i s ustálenou judikaturou dovolacího soudu.

Čís. 7595.

Československý stát není práv odškodněním ze železničních úrazů, k nimž došlo na drahách před státním převratem.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1927, Rv I 331/27.)

Žalobce utrpěl roku 1917 úraz na trati býv. severozápadní dráhy v severních Čechách. Žalobní nárok na náhradu škody proti československému eráru uznal procesní soud první stolice důvodem po právu, o d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d zamítl žalobu.

D ů v o d y:

Po právní stránce jest žalobní nárok posouditi podle předpisů zákona ze dne 23. června 1926, čís. 156 sb. z. a n., podle něhož čsl. stát

není ničím povinován ze závazků vzniklých státním jmenováním v odst. (1) § 1, tudíž i bývalému Rakousku, z jiných skutečností (odst. (2) § 1), než z úmluv vlád nebo jejich orgánů. Mezi tyto skutečnosti jest zahrnouti i úraz, jež utrpěl žalobce dne 16. listopadu 1917 při provozu Severozápadní dráhy. Předpis § 1 zákona zní všeobecně a jest jej proto vztáhnouti na všechny závazky, tedy i závazky soukromoprávní, což je patrné hlavně z odst. (1) § 1, kde se mluví o závazcích smluvních. Důvodová zpráva k tomuto zákonu výslovně na to poukazuje, že § 1 zahrnuje i závazky z provozu státních podniků, včetně nároků na náhradu škody.

Čís. 7596.

Pozemková reforma.

Omezení uložené přidělcům při přidělu dvora, že se propachtování může státi jen se svolením Státního pozemkového úřadu, jest správním úkonem, pachtovní smlouva ujednaná bez svolení Státního pozemkového úřadu jest neplatná a nelze se domáhati plnění z takové smlouvy.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1927, Rv I 488/27.)

Žalobcům byly Státním pozemkovým úřadem přiděleny pozemky. Podle podmínek přidělu obmezení byli přidělci podle § 38 zák. ze dne 30. ledna 1920, čís. 81 sb. z. a n. v disposičním právu ohledně přiděleného zbytkového statku na udělení souhlasu Státním pozemkovým úřadem a nesplnění této podmínky opravňovalo Státní pozemkový úřad do doby vydání přidělové listiny k tomu, by od přidělu upustil a vrácení objektů požadoval a po vydání a vkladu jejím k výkupu podle § 51 téhož zákona. Žalobci propachtovali žalovaným přidělené pozemky. Žádosti o udělení souhlasu k pachtu pozemků Státní pozemkový úřad nevyhověl. Žalobou, o niž tu jde, domáhali se žalobci na žalovaných zaplacení pachtovného. Žaloba byla oběma nižšími soudy zamítnuta, o d v o l a c í m s o u d e m z těchto důvodů: Mylně dovozuje odvolání, že neschválení pachtovní smlouvy Státním pozemkovým úřadem má za následek pouze její právní bezúčinnost proti státu a že přes to pro smluvní strany smlouva zůstává závaznou. Dovolává-li se na doklad tohoto názoru ustanovení § 7 záborového zákona (ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n.), přehlíží, že to byl smysl této zákonné normy před novelisací odstavce 1 a že odstavec ten druhou novelou (zákon ze dne 11. března 1921, čís. 108 sb. z. a n.) změněn tak, že bez svolení Státního pozemkového úřadu jest dělení, zavazení, pacht a nájem zabraného majetku neplatným vůbec, tedy nejen proti státu, nýbrž i proti tomu, kdo z právního jednání jest k plnění zavázán. Na základě neschválené smlouvy nemůže žádná strana požadovati plnění. Tak i nauka (srov. prof. Dra Sedláčka »Pozemková reforma«, § 19 s uvedenou tam literaturou pozn. 80). Poněvadž smlouva, o niž jde, uzavřena byla již po zabrání velkostatku Č. státem a po odevzdání